

Vergaderjaar 2016–2017

34 558

Voorstel van wet van de leden Ten Broeke en Knops houdende regels voor de inzet van gewapende particuliere maritieme beveiligers aan boord van Nederlandse koopvaardij-schepen (Wet ter Bescherming Koopvaardij)

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is een wettelijke regeling te treffen op grond waarvan Nederlandse koopvaardij-schepen bij de doorgang van gevaarlijke zeegebieden gebruik kunnen maken van gewapende particuliere maritieme beveiligers indien niet in militaire bescherming kan worden voorzien;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. *aanwenden van geweld*: het gebruiken van geweld en het dreigen met geweld, waaronder wordt begrepen het ter hand nemen van een vuurwapen;
- b. *accrediterende instantie*: een erkende instantie als bedoeld in artikel 14 van de Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europese parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93 (PbEU 2008, L 218);
- c. *beschermingsmaatregelen*: bij ministeriële regeling aan te wijzen plannings- en operationele maatregelen van reders en kapiteins voor de bescherming tegen piraterij;
- d. *certificaat*: verklaring waarmee een certificerende instelling kenbaar maakt dat gedurende een bepaalde periode een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat het hierin genoemde maritieme beveiligingsbedrijf voldoet aan de voor het verrichten van maritieme beveiligingswerkzaamheden geldende normdocumenten;

e. *geaccrediteerde certificerende instelling*: een door Onze Minister aangewezen instelling die is geaccrediteerd door een erkende accrediterende instantie voor het uitgeven van certificaten aan maritieme beveiligingsbedrijven aan de hand van daarvoor geldende normdocumenten;

f. *geweld*: elke dwangmatige kracht van meer dan geringe betekenis uitgeoefend op personen of zaken;

g. *geweldsmiddel*: de krachtens artikel 8 van deze wet aangewezen uitrusting en bewapening waarmee geweld kan worden uitgeoefend;

h. *kapitein*: de gezagvoerder van een schip;

i. *koopvaardij*: handelsscheepvaart;

j. *maritiem beveiligingsbedrijf*: een onderneming of een onderdeel daarvan die in de uitoefening van beroep of bedrijf beveiligingswerkzaamheden aan boord van een schip aanbiedt en verricht en daarbij in hoofdzaak gebruik maakt van personen;

k. *maritieme beveiligingswerkzaamheden*: het bewaken van de veiligheid van de personen en goederen aan boord van een schip door particulier maritiem beveiligingspersoneel;

l. *Onze Minister*: Onze Minister van Veiligheid en Justitie;

m. *particulier maritiem beveiligingspersoneel*: personeel in dienst van een maritiem beveiligingsbedrijf;

n. *piraterij*: iedere onwettige daad van geweld of aanhouding, alsmede iedere daad van plundering die door de bemanning of de passagiers van een particulier schip voor persoonlijke doeleinden buiten de territoriale zee van een staat wordt gepleegd jegens een ander schip, of een poging daartoe;

o. *reder*: de scheepsbeheerder als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder 1, van de Wet Zeevarenden;

p. *schip*: een zeeschip als bedoeld in artikel 8:2 van het Burgerlijk Wetboek, in gebruik voor de koopvaardij;

q. *teamleider*: de particuliere maritieme beveiligster die door het maritiem beveiligingsbedrijf is aangewezen als leidinggevende over het overige particulier maritiem beveiligingspersoneel en die de operationele leiding over het particulier maritiem beveiligingspersoneel heeft tijdens het transport;

r. *territoriale zee*: de territoriale zee als bedoeld in het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (PbEG 1998, L 179/4);

s. *transport*: verplaatsing van een schip tussen twee of meer zeehavens;

t. *zeevarende*: de natuurlijke persoon die in enige hoedanigheid werkzaamheden verricht aan boord van een schip.

Artikel 2

Deze wet is van toepassing op gewapende maritieme beveiligingswerkzaamheden die buiten de territoriale zee van een staat worden verricht aan boord van schepen die op grond van Nederlandse rechtsregels gerechtigd zijn de Nederlandse vlag te voeren, voor zover zij varen in of door de zeegebieden, aangewezen door Onze Minister bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 3

1. Het is verboden zonder vergunning van Onze Minister gewapende maritieme beveiligingswerkzaamheden aan te bieden of te verrichten.
2. Het is verboden zonder toestemming van Onze Minister gewapende maritieme beveiligingswerkzaamheden aan boord van een schip te verrichten, toe te staan of mogelijk te maken.

HOOFDSTUK 2 DE TOESTEMMING VOOR DE INZET VAN PARTICULIER MARITIEM BEVEILIGINGSPERSONEEL

Artikel 4

1. Onze Minister beslist op een verzoek van de reder om toestemming als bedoeld in artikel 3, tweede lid.

2. De toestemming kan slechts worden verleend indien een transport voor militaire bescherming in aanmerking komt maar deze niet kan worden geboden door Onze Minister van Defensie, of indien naar het oordeel van Onze Minister:

a. aanvaarding van militaire bescherming zou nopen tot aanpassing van de beoogde vaarroute van meer dan een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen aantal zeemijlen; of

b. aanvaarding van militaire bescherming zou leiden tot een bij algemene maatregel van bestuur te bepalen percentage extra kosten ten opzichte van de kosten voor particulier maritiem beveiligingspersoneel.

3. De toestemming wordt per transport verleend aan de reder.

4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld betreffende het verzoek om toestemming, bedoeld in het eerste lid.

5. Met toepassing van artikel 28, eerste lid, laatste zinsnede, van de Dienstenwet is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing op een verzoek om toestemming als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 5

Onze Minister van Defensie verstrekt Onze Minister alle gegevens die door de reder bij een verzoek om beveiliging van een transport zijn verstrekt voor zover deze nodig zijn voor het verlenen van de toestemming, bedoeld in artikel 3, tweede lid.

Artikel 6

1. De kapitein en de reder passen voorafgaand aan en tijdens een transport waarop particulier maritiem beveiligingspersoneel wordt ingezet alle redelijkerwijs mogelijke beschermingsmaatregelen toe.

2. De kapitein en de teamleider vergewissen zich voorafgaand aan de inzet van particulier maritiem beveiligingspersoneel op een transport ervan dat de toestemming, bedoeld in artikel 3, tweede lid, is verleend.

HOOFDSTUK 3 DE INZET VAN PARTICULIER MARITIEM BEVEILIGINGSPERSONEEL

Artikel 7

Het particulier maritiem beveiligingspersoneel dat op een transport wordt ingezet wordt niet als zeevarend aangemerkt.

Artikel 8

Het particulier maritiem beveiligingspersoneel maakt bij de uitvoering van maritieme beveiligingswerkzaamheden geen gebruik van andere dan de door Onze Minister bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geweldsmiddelen. Bij algemene maatregel van bestuur worden tevens regels gesteld over de wijze van opslag van de aangewezen geweldsmiddelen op het schip.

Artikel 9

1. Het particulier maritiem beveiligingspersoneel is bevoegd bij dreigend gevaar van piraterij de aangewezen geweldsmiddelen ter hand te nemen, op te stellen en dreigend te tonen.

2. Het particulier maritiem beveiligingspersoneel is bevoegd geweld aan te wenden en daarbij gebruik te maken van de aangewezen geweldsmiddelen, voor zover dat noodzakelijk is ter afwijking van dreigend gevaar van piraterij en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt.

3. Het particulier maritiem beveiligingspersoneel onthoudt zich van geweld gericht op het toebrengen van dodelijk letsel.

4. Het gebruik van geweld dient in verhouding tot het beoogde doel redelijk en gematigd te zijn.

5. Aan het gebruik van geweld gaat een waarschuwing vooraf, tenzij de omstandigheden een waarschuwing niet toelaten.

6. Het particulier maritiem beveiligingspersoneel gebruikt geen geweld dan na opdracht van de teamleider, tenzij deze opdracht redelijkerwijs niet kan worden afgewacht.

7. De teamleider geeft geen opdracht tot het gebruik van geweld dan nadat hij in overleg met de kapitein heeft vastgesteld dat de beschermingsmaatregelen, bedoeld in artikel 6, eerste lid, niet tot afwijking van het gevaar van piraterij hebben geleid, tenzij dit overleg of de uitkomst daarvan redelijkerwijs niet kan worden afgewacht.

8. Bij algemene maatregel van bestuur wordt een geweldsinstructie voor particulier maritiem beveiligingspersoneel vastgesteld.

Artikel 10

1. Het particulier maritiem beveiligingspersoneel is bevoegd tot het dragen van handboeien.

2. Het particulier maritiem beveiligingspersoneel is bevoegd tot het aanleggen van handboeien bij personen die niet tot de opvarenden van het schip behoren en die zijn aangehouden in geval van ontdekking op heterdaad, indien de aangehouden personen zich trachten te onttrekken aan hun aanhouding of indien zij een gevaar vormen voor leven of veiligheid of die van anderen en die onttrekking onderscheidenlijk dat gevaar niet op een andere wijze kan worden voorkomen.

3. Aangehouden personen worden door het particulier maritiem beveiligingspersoneel onverwijld overgeleverd aan de kapitein. Het bepaalde in titel VIA van het vierde boek van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11

1. Van ieder transport waarop particulier maritiem beveiligingspersoneel is ingezet wordt na afloop van het transport volgens door Onze Minister te geven regels een rapportage in de Nederlandse of Engelse taal opgesteld door de kapitein en door de teamleider van het particulier maritiem beveiligingspersoneel afzonderlijk.

2. De rapportages vermelden in elk geval of en zo ja welk gebruik is gemaakt van de bevoegdheden genoemd in de artikelen 9 en 10. De rapportages worden aan Onze Minister gezonden.

3. Van iedere aanwending van geweld en van ieder gebruik van handboeien door het particulier maritiem beveiligingspersoneel wordt na ommekomst van het gevaar van piraterij onverwijld door de kapitein melding gemaakt aan het openbaar ministerie.

HOOFDSTUK 4 DE VERGUNNING

Artikel 12

1. De vergunning, bedoeld in artikel 3, eerste lid, kan op aanvraag van een maritiem beveiligingsbedrijf worden verleend indien een certificaat wordt overgelegd, uitgegeven door een geaccrediteerde certificerende instelling.

2. Uit het certificaat dient te blijken dat wordt voldaan aan de meest recente versie van de normdocumenten voor maritieme beveiligingsbedrijven van de International Standardisation Organisation.

3. De vergunning is niet overdraagbaar.

4. Aan de vergunning kunnen voorschriften worden verbonden.

5. De aanvrager is volgens door Onze Minister te geven regels leges verschuldigd terzake van de afdoening van een aanvraag als bedoeld in het eerste lid. Artikel 4:5, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

6. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de aanvraag van een vergunning, de duur van een vergunning en van een verlenging daarvan en over de voorschriften, bedoeld in het vierde lid.

7. Met toepassing van artikel 28, eerste lid, laatste zinsnede, van de Dienstenwet is paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing op de aanvraag, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 13

Onze Minister kan de vergunning intrekken of schorsen indien:

a. het certificaat, bedoeld in artikel 12, eerste lid, geschorst, ingetrokken of niet meer geldig is;

b. de vergunninghouder de aan de vergunning verbonden voorschriften niet in acht neemt;

c. de vergunninghouder de uit deze wet voortvloeiende verplichtingen niet naleeft;

d. de voor de verkrijging van de vergunning verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de aanvraag een andere beslissing zou zijn genomen indien bij de beoordeling daarvan de juiste gegevens bekend waren geweest;

e. zich omstandigheden voordoen of feiten bekend worden op grond waarvan de vergunning zou zijn geweigerd, indien zij zich hadden voorgedaan of bekend waren geweest op het tijdstip waarop de vergunning werd verleend;

f. de vergunninghouder handelt in strijd met hetgeen van een goed maritiem beveiligingsbedrijf in het maatschappelijk verkeer mag worden verwacht.

Artikel 14

1. Het certificaat bedoeld in artikel 12, eerste lid, wordt op aanvraag verstrekt door een certificerende instelling die door Onze Minister hiertoe is aangewezen.

2. Onze Minister wijst een certificerende instelling slechts aan indien deze beschikt over accreditatie van een accrediterende instantie, waarmee die instantie kenbaar heeft gemaakt dat er gedurende een bepaalde periode een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de certificerende instelling competent is voor het verstrekken van certificaten en dat wordt voldaan aan eisen met betrekking tot de onafhankelijkheid, onpartijdigheid, continuïteit of aan andere eisen waarmee de kwaliteit van de verstrekking kan worden bevorderd.

3. Met accreditatie wordt gelijkgesteld accreditatie afgegeven door een daartoe bevoegde instelling in een staat, niet zijnde een lidstaat van de Europese Unie, die partij is bij een daartoe strekkend of mede daartoe strekkend verdrag dat Nederland bindt, op basis van onderzoeken of documenten die een beschermingsniveau bieden dat ten minste gelijkwaardig is aan het beschermingsniveau dat met de toetsing aan de eisen in het tweede lid wordt geboden.

4. De geaccrediteerde certificerende instelling meldt de schorsing of intrekking van een certificaat of accreditatie onverwijld aan Onze Minister.

HOOFDSTUK 5 TOEZICHT EN HANDHAVING

Artikel 15

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, zijn belast de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren. Onze Minister kan aan deze ambtenaren algemene en bijzondere aanwijzingen geven omtrent de uitvoering van het toezicht.

2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

Artikel 16

1. Onze Minister kan aan de houder van de vergunning, bedoeld in artikel 3, eerste lid, een bestuurlijke boete opleggen van een bij ministeriële regeling te bepalen bedrag ter zake van overtreding van de aan de vergunning verbonden voorschriften.

2. Onze Minister kan aan de teamleider en de kapitein een bestuurlijke boete opleggen van een bij ministeriële regeling te bepalen bedrag ter zake van overtreding van de regels, gesteld bij of krachtens de artikelen 6, tweede lid en 11, eerste en tweede lid.

3. De op grond van het eerste of tweede lid vast te stellen bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste het bedrag dat is vastgesteld voor de vierde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 17

In artikel 1, onder 4°, van de Wet op de economische delicten wordt in de alfabetische rangschikking ingevoegd: de Wet ter Bescherming Koopvaardij, artikelen 3, eerste en tweede lid, en 11, derde lid.

Artikel 18

Aan artikel 3a van de Wet wapens en munitie wordt een vijfde lid toegevoegd, luidende:

5. De artikelen 26, eerste lid en 27, eerste lid, zijn niet van toepassing op particulier maritiem beveiligingspersoneel dat optreedt krachtens het bepaalde in de Wet ter Bescherming Koopvaardij.

HOOFDSTUK 6 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 19

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen ervan verschillend kan worden vastgesteld, en vervalt op het tijdstip dat een

rijkswet houdende regels voor de inzet van gewapende particuliere maritieme beveiligers aan boord van schepen die de vlag van het Koninkrijk voeren, in werking treedt.

Artikel 20

Deze wet wordt aangehaald als: Wet ter Bescherming Koopvaardij.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Veiligheid en Justitie,